

Otázka: Specifické poruchy učení

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): Daniela

- projevují se obtížemi při realizaci dovednosti jako je mluvení, psaní, čtení, počítání
- předpona „dys“ znamená nedostatečnost určité funkce
- nespecifické poruchy - smyslová postižení, opožděný vývoj, mentální retardace...až poté, co zjistíme, že jedinec nemá jednu z těchto vad, teprve potom určujeme SPU

Dělení: dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dispinxie, dysmúzie, dyspraxie

Dyslexie

- specifická porucha čtení
- problém a zapamatování si jednotlivých písmen („b“ a „d“ nebo „s“ a „z“)
- problém s rozlišením zvukově podobných hlásek („b“ a „p“)
- obtíže s porozuměním textu, rychlost je špatná

- největší problém má dítě matematice řešením slovních úloh
- redukce dyslexie: čtení se záložkou, metoda vyhledávání chyb (žák sleduje naše čtení, dopouštíme se záměrných chyb, které žák opravuje), metoda Fernaldové (dítě si projede očima text, najde problémové slova, podtrhne si je, přečte si je jako první, poté čte celý text), metoda obtahování (dítě si vymyslí obtížné slovo, které napíše velkými písmeny na papír a poté je prstem obtahuje)

Dysgrafie

- specifická porucha psaní (grafického projevu)
- postihuje celkovou úpravu grafického projevu, osvojování jednotlivých písmen, napodobování tvaru, spojení hlásky s písmem a řazení písmen
- žáci píší pomalu, namáhavě, problém při držení psacího náčiní
- dochází k záměně tvarově podobných písmen („b“ a „d“)
- časté škrtnání v textu

Dysortografie

- porucha pravopisu
- špatné rozlišování krátkých a dlouhých samohlásek, tvrdé a měkké i, interpunkce, čárky, diakritika
- dítě se danou věc dokáže naučit např. vyjmenovaná slova, ale nedokáže si v psaném projevu uvědomit chybu
- -často ve spojení s dyslexií a dysgrafií

Dyskalkulie

- specifická porucha počítání

- problém při čtení čísel a operačních znaků a při psaní matematických znaků
- problémy s chápáním matematických pojmů a vztahů mezi nimi
- problémy se sčítáním, odčítáním, násobením a dělením
- problémy s rozlišováním geometrických tvarů apod.

Dyspinxie

- specifická porucha kreslení, která se projevuje nízkou úrovní kresby, dítě zachází neobratně s tužkou, má potíže s převedením své představy na papír

Dysmúzie

- specifická porucha, která postihuje schopnost vnímání a reprodukce hudby, dítě má problémy se zapamatováním melodie, rozlišením rytmu atd.

Dyspraxie (syndrom nešikovného dítěte)

- specifická porucha obratnosti, schopnosti vykonávat složité úkony, může se projevovat jak při běžných činnostech (např. zavazování tkaniček), tak při vyučování (problém se zapamatováním pokynů od učitele, s rozvržením si času při testu apod.)

Další příznaky specifických poruch učení:

- porucha soustředění
- porucha pravolevé a prostorové orientace

- porucha sluchového vnímání
- porucha zrakového vnímání, porucha řeči
- porucha paměti, porucha jemné a hrubé motoriky
- porucha chování, která vzniká jako následek poruchy učení (dítě je ve škole neúspěšné, učení ho nebaví a ve škole vyrušuje)

Příčiny vzniku specifických poruch učení:

- vliv genetiky, dědičných dispozic
- lehká mozková dysfunkce - psychomotorický neklid, změna nálad, impulsivní chování, neobratné dítě
- netypická dominace mozkových hemisfér
- nepříznivý vliv prostředí rodinného (nevhodná výchova, nejednotný výchovný styl, citová deprivace), nepříznivý vliv školního prostředí (nevhodný přístup učitele, výsměch učitele, spolužáků apod.)

ADD. ADHD

ADD:

- porucha pozornosti, vnímání motorických úkolů, denní snění, pomalost, poruchy učení, obtíže v navazování sociálních vztahů

ADHD:

- porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou
- projevuje se nepřiměřeným stupněm pozornosti, hyperaktivity a impulzivity vzhledem k dosaženému věku dítěte
- problém s dodržováním pravidel chování
- opakované potíže s prováděním déle trvajících pracovních úkolů

Osobnost žáků se SPU

- fyzická nezralost oproti vrstevníkům
- neadekvátní chování v sociálních situacích
- potíže v orientaci v sociálním prostředí
- narušení komunikační schopnosti
- obtíže v sociálním učení (nepoučí se ze svých chyb)
- pocity úzkosti, nízké sebevědomí, frustrace
- deprese, obtíže se zapamatováním

Diagnostika SPU

- po rozhovoru třídního učitele s rodičem je žák s SPU nejčastěji poslán do pedagogicko-psychologické poradny, tam provádí psycholog speciální zkoušky, změří IQ, zjistí úroveň čtení, počítání, zraku, sluchu
- výsledkem vyšetření je diagnóza dítěte s doporučením, jak má dále probíhat vzdělání dítěte

Péče o žáka a zásady při výuce

- „dys kroužky“
- individuální práce s žákem
- speciální třídy
- snížený počet žáků ve třídě
- různé formy hodnocení
- chválit za snahu, motivovat

Zásady při výuce žáků se SPU

- Snížený počet žáků ve třídě
- Individuální práce s žákem
- Přihlídnutí k SPU při klasifikaci
- Hodnotit pouze ty jevy, které žák zvládnul
- Využívat různých forem hodnocení (bodové, slovní hodnocení)
- Vhodně vysvětlit ostatním spolužákům rozdílný přístup k hodnocení žáka s SPU
- Chválit za snahu, motivovat
- Umožnit dítěti zažít pocit úspěchu
- Vhodný přístup učitele při výuce
- Efektivní komunikace mezi školou (třídním učitelem) a rodinou